

Detailnější přehled změn v novele silničních zákonů 2025

Hlavní oblasti úpravy

1. Inspekce silniční dopravy

- **transformace státní příspěvkové organizace Centrum služeb pro silniční dopravu na správní úřad s celostátní působností podřízený Ministerstvu dopravy**
- správní úřad vznikne formálně v průběhu dubna či května 2025, kdy bude možné jmenovat jeho ředitele, přičemž svěřenou působnost začne vykonávat od 1. července 2025
- **působnost**
 - státní odborný dozor v silniční dopravě (ve všech věcech podle zákona o silniční dopravě s výjimkou taxislužby)
 - nízkorychlostní kontrolní vážení (podle zákona o pozemních komunikacích)
 - technické silniční kontroly (podle zákona o silničním provozu)
 - kontroly umístění, upevnění a zajištění nákladu (podle zákona o silničním provozu)
 - kontroly dodržování omezení jízdy některých vozidel (podle zákona o silničním provozu)
- kontroly budou probíhat především na pozemních komunikacích nebo též v provozovnách dopravců
- **inspektoři silniční dopravy budou mít obdobná oprávnění jako policisté** (nebude nutná součinnost policie), např. oprávnění zastavovat vozidla, kontrolovat doklady, vybírat kauce, zabránit v jízdě vozidla
- inspektoři silniční dopravy budou mít přístup k údajům vedeným v relevantních informačních systémech veřejné správy (Rejstřík podnikatelů v silniční dopravě, registr řidičů, registr silničních vozidel, informační systém digitálního tachografu atd.)
- inspektoři silniční dopravy budou obvykle nosit služební stejnokroj a jejich vozidla budou zvlášť barevně označena (včetně tzv. modrých majáků), platit pro ně budou i některé výjimky z pravidel silničního provozu

2. Poptávková doprava

- specifická forma veřejné linkové dopravy, poskytovaná na základě smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících.

- v licenci bude vymezeno území, ve kterém bude poskytována – nebude předem určená trasa linky (ta bude pokaždé tvořena na základě poptávky cestujících – „pavučinově“)
- poskytována bude primárně malými vozidly označenými střešní svítlnou zelené barvy s nápisem „LINKA“
- cestující budou nastupovat a vystupovat nejen na standardních zastávkách, ale v případě malých vozidel i na jiných předem určených vhodných místech
- jízdní řád bude obsahovat zastávky a jiná místa, kde mohou cestující nastupovat a vystupovat, a další podrobnosti o poskytovaných službách (denní dobu, kdy je poskytována, způsob objednání přepravy, podmínky přepravy atd.)
- v rámci poptávkové dopravy budou muset dopravci plnit povinnosti vztahující se k provozování veřejné linkové dopravy (například uveřejnit smluvní přepravní podmínky a tarif, pečovat o bezpečnost přepravovaných osob a jejich zavazadel či vytvářet podmínky pro přepravu osob s omezenou schopností pohybu a orientace)
- poptávky budou cestující tvořit pomocí aplikací
- vzniká na základě žádosti krajů a po konzultaci s dopravními autobusovými společnostmi a provozovateli aplikací

3. Redukce agend v působnosti Ministerstva dopravy

- **přesun kompetence k výkonu státního odborného dozoru a projednávání přestupků v oblasti mezinárodní linkové osobní dopravy** z Ministerstva dopravy na dopravní (tedy krajské) úřady
- **přesun kompetence k projednávání přestupků dopravců v taxislužbě a zprostředkovatelů taxislužby spáchaných v hlavním městě Praze z Magistrátu hlavního města Prahy na úřady městských částí** – Ministerstvo dopravy tuto přestupkovou agendu už nebude vykonávat z pozice orgánu druhé instance
- **zrušení kompetence Ministerstva dopravy k vydávání řidičských průkazů osobám, které jsou členy zastupitelských úřadů cizích států nebo zahraničních služeb akreditovaných v České republice** – tyto osoby budou moci za stanovených podmínek prokazovat řidičské oprávnění řidičským průkazem vydaným jejich státem (i pokud neodpovídá vídeňské ani ženevské Úmluvě o silničním provozu)

- **přesun kompetence k zápisu vozidel členů diplomatické mise do registru silničních vozidel** a k výkonu souvisejících činností z Ministerstva dopravy na Ministerstvo zahraničních věcí
- **stanovení výjimek z vybraných technických požadavků kladených na dovezená silniční či zvláštní vozidla předem a paušálně vyhláškou** – tyto výjimky už nebudou muset být udělovány Ministerstvem dopravy ve správním řízení
- **zrušení vyznačování povolení k provozu sportovního vozidla na pozemních komunikacích ve sportovním průkazu vozidla Ministerstvem dopravy** – jde o nadbytečný administrativní úkon

4. Zefektivnění kontrol povinností v silniční dopravě

- **prodloužení délky zajišťky k technickému zařízení při nízkorychlostním kontrolním vážení nebo k mobilní kontrolní jednotce, do stanice technické kontroly nebo do stanice měření emisí při technické silniční kontrole**, a to z 16 kilometrů (včetně cesty zpět) na 50 kilometrů
- **rozšíření oprávnění obecní policie k zastavování vozidel taxislužby za účelem kontroly povinností v oblasti taxislužby** – nebude muset být vázáno na kontroly plnění povinností týkajících se pouze bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích
- **zrušení povinnosti dopravních úřadů zjišťovat a řešit zdroj ohrožování provozu veřejné linkové dopravy osob a souvisejících dalších povinností** – v praxi nebylo využíváno
- **umožnění provádění části kontrolní přepravy v osobní dopravě i ve správním obvodu jiného (než obecně příslušného) dopravního úřadu**
- **možnost zabránit vozidlu v jízdě** (použitím tzv. botičky či zadržením dokladů) **i v případě porušení pravidel týkajících se přepravy nebezpečných věcí**
- doklad o výsledku nízkorychlostního kontrolního vážení bude provozovateli vozidla zasílán pouze v případě, že bylo zjištěno překročení stanovených limitů
- **dílní upřesnění např. ve vymezení kontrolních pravomocí celních úřadů podle zákona o pozemních komunikacích, v možnosti zadržování řidičského průkazu (pouze ve vztahu k protiprávním jednáním týkajícím se řízení vozidla) či v doplnění možnosti podrobit mentora sedmnáctiletého řidiče vyšetření na ovlivnění alkoholem či jinými návykovými látkami**

5. Zefektivnění vynucování povinností v silniční dopravě

- **kauce** – komplexní revize právní úpravy kaucí v zákoně o silniční dopravě, zákoně o silničním provozu a zákoně o pozemních komunikacích s cílem, aby právní úprava v těchto 3 zákonech neobsahovala nedůvodné odchylky, které ztěžují aplikaci rozdílné úpravy pro kontrolní i přestupkové orgány.,
- **doručování do ciziny** – nepodaří-li se v řízení o přestupku doručit adresátovi do ciziny písemnost, budou tato i všechny další písemnosti v tomto řízení doručovány prostřednictvím veřejné vyhlášky – nebude nutné ustanovovat opatrovníka
- **přenesení působnosti k projednávání přestupků řidičů v oblasti nízkorychlostního kontrolního vážení z celních úřadů na obecní úřady obcí s rozšířenou působností** (ty již nyní projednávají přestupky provozovatelů vozidel zjištěné nízkorychlostním i vysokorychlostním kontrolním vážením) – příkazem na místě je bude projednávat policie a Inspekce silniční dopravy
- **navýšení horní hranice přírážky k jízdnému v zákoně o silniční dopravě a zákoně o drahách z 1 500 Kč na 2 500 Kč** – konkrétní výši přírážky stanoví dopravci v přepravních podmínkách
- **dílčí změny – např. navýšení horní hranice sazby pokuty za přestupek dopravce týkající se vedení záznamů o dobách řízení či odpočinku řidiče z 350 000 Kč na 500 000 Kč**, doplnění některých skutkových podstat přestupků (porušení povinnosti odstraňování neplatných jízdních řádů, nestahování záznamů o dobách řízení, bezpečnostních přestávkách či dobách odpočinku, ohrožení jiného řidiče při odbočování), umožnění projednání některých přestupků příkazem na místě, rozšíření okruhu údajů vedených v Rejstříku podnikatelů v silniční dopravě, zakotvení přístupu úřadů městských částí v Praze do centrálního registru řidičů

6. Tatraktory

- **traktory o největší povolené hmotnosti převyšující 3 500 kg a konstrukční rychlosti 80 km/h nebo vyšší** (schváleny jako traktory, tedy zvláštní vozidla, ale zpravidla využívány jako nákladní vozidla, tedy silniční vozidla) **budou podléhat mýtnému**
- k jejich řízení se bude vyžadovat
 - řidičské oprávnění pro vozidla skupiny C1 nebo C (nyní stačí T)
 - profesní způsobilost

- dopravně psychologické vyšetření
- přechodné období – požadavky na řidiče se po dobu 1 roku nebudou vztahovat na ty řidiče, kteří jsou nyní oprávněni tato vozidla řídit (tj. současní držitelé řidičského oprávnění pro vozidla skupiny T nebo C)
- dílčí úprava některých pravidel tak, aby se vztahovala nejen na nákladní vozidla, ale i na tato vozidla
- **budou moct využívat i dálnice** (dochází k upřesnění dosud nejasné definice v zákoně o pozemních komunikacích)

7. Správní poplatky

- revize položky zákona o správních poplatcích upravující poplatky za správní úkony podle zákona o silniční dopravě
- budou se vybírat již za přijetí žádosti (nikoli až za provedení požadovaného úkonu správním orgánem)
- **navýšení některých poplatků**
 - - povolení k provozování vnitrostátní linkové osobní dopravy – u vnitrokrajské linky nebo linky městské autobusové dopravy z 300 Kč na 500 Kč a u mezikrajské linky z 500 Kč na 1 000 Kč
 - přijetí žádosti o udělení oprávnění řidiče taxislužby nebo žádosti o zápis vozidla do evidence vozidel taxislužby – z 500 Kč na 1 000 Kč
- doplnění správního poplatku za přijetí žádosti o vykonání zkoušky odborné způsobilosti pro provozování silniční dopravy - 1 000 Kč

8. Veřejné služby v přepravě cestujících

- **doplnění možnosti objednatelů veřejných služeb v přepravě cestujících** zajišťovat prostřednictvím dopravců dopravní obslužnost státu, krajů či obcí na základě veřejnoprávních smluv uzavřených s jinými objednateli
- **dílčí změny v postupech týkajících se nabídkových řízení a jejich přezkumu podle zákona o veřejných službách v přepravě cestujících** – využití pravidel v zákoně o zadávání veřejných zakázek, nebo naopak stanovení zvláštních pravidel vůči němu

Pozměňovací návrhy, s nimiž Ministerstvo dopravy souhlasí

1. Taxislužba

- **oprávnění řidiče taxislužby bude možné cizinci udělit jen na dobu, na kterou má pracovní a pobytové oprávnění, nejdéle na 5 let**
- zpřesnění právní úpravy tak, aby bylo povinností řidiče taxislužby užít při poskytování taxislužby vozidlo zapsané v evidenci vozidel taxislužby pro dopravce, který řidiče nejen zaměstnává (případně je jeho manželem či registrovaným partnerem), ale i poskytuje dotčenou přepravu; na to bude navázána i upravená skutková podstata přestupku řidiče taxislužby
- rozšíření okruhu údajů, které musí zprostředkovatelé taxislužby vést v evidenci zprostředkovaných přeprav
- **oprávnění řidiče taxislužby bude možné udělit pouze osobě, která je držitelem řidičského průkazu vydaného Českou republikou nebo jiným členským státem Evropské unie**

2. Automatizovaná vozidla

- změny právní úpravy zohledňující budoucí provoz automatizovaných vozidel
- **po dobu řízení automatizovaného vozidla tímto vozidlem se na řidiče nebudou vztahovat pravidla provozu ani jiné povinnosti týkající se řízení vozidla, jejichž dodržení zajišťuje automatizované vozidlo**
- **řidič musí být připraven na výzvu automatizovaného vozidla bezpečně převzít řízení**
- **provozovatel vozidla nebude odpovídat za přestupek spáchaný v době, kdy automatizované vozidlo řídilo samo**
- **povinnost řidiče zpřístupnit policistovi údaje o řízení automatizovaného vozidla tímto vozidlem nebo řidičem (z tzv. černé skříňky)**
- **povinnost výrobce vozidla nebo jeho akreditovaného zástupce poskytnout policii a správním orgánům údaje o řízení automatizovaného vozidla tímto vozidlem nebo řidičem, má-li je k dispozici**

3. Doručování řidičských průkazů a karet řidiče a digitalizace této agendy

- **vyřizování agendy udělování a rozšiřování řidičského oprávnění, vydávání řidičského průkazu a karty řidiče a rozhodování o profesní způsobilosti řidiče bez nutnosti navštívit úřad**

- Žádosti, které patří k tzv. nejčastějším životním situacím, bude možné podat přes Portál dopravy (například v případě udělení řidičského oprávnění nebo při skončení platnosti stávajícího řidičského průkazu anebo v případě jeho ztráty, odcizení, poškození či zničení.)
- hlavní podmínkou pro umožnění podání žádosti přes Portál dopravy je trvalý pobyt žadatele na území České republiky (o něm jsou totiž vedeny údaje v základních registrech) – žadatel se přitom musí na portálu řádně ztotožnit (například prostřednictvím bankovní identity)
- **správní poplatek bude hrazen prostřednictvím platební brány na Portálu dopravy**
- řidičský průkaz nebo karta řidiče budou moci být žadateli doručeny prostřednictvím výdejního místa, bude-li žádost podána přes Portál dopravy (současně zůstává zachována i možnost vyzvednout průkaz na úřadu)
- **osoby, kterým bude řidičské oprávnění uděleno nebo rozšířeno, budou nově moci řídit vozidlo již od okamžiku zápisu tohoto oprávnění do registru řidičů** (nebudou muset čekat na převzetí řidičského průkazu)
- **nebude se vydávat potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu** (v České republice bude dostačující držení řidičského oprávnění zapsaného v registru řidičů)
- **nebude nutné odevzdávat neplatný řidičský průkaz** – zavádí se povinnost jej zlikvidovat (současně zůstává zachována i možnost odevzdat průkaz na úřadu)

4. Stanice technické kontroly a stanice měření emisí

- **prodloužení doby platnosti evidenční kontroly na délku doby platnosti pravidelné technické prohlídky** (významné snížení administrativní zátěže pro osoby zejména při zápisu změny vlastníka nebo provozovatele vozidla nebo vývozu vozidla v registru silničních vozidel – v případě platné pravidelné technické prohlídky nebudou muset podrobovat vozidlo evidenční kontrole)
- získat profesní osvědčení kontrolního technika a vykonávat tuto činnost bude umožněno i osobám, které nesplňují požadavek na ukončené střední vzdělání s maturitní zkouškou nebo s výučním listem v oboru souvisejícím s výrobou, opravou nebo technickou prohlídkou vozidel – potřebné znalosti budou v případě absence tohoto vzdělání prověřovány novou zkouškou ze znalostí konstrukce vozidla prováděnou Ministerstvem dopravy
- neprovádění formálních úkonů při výkonu státního odborného dozoru s použitím přistaveného vozidla, nebyla-li zjištěna žádná pochybení

- evidence přestupků provozovatelů stanic technické kontroly a stanic měření emisí a kontrolních techniků a evidence státního odborného dozoru nad jejich činností v informačním systému technických prohlídek, a to za účelem možnosti odnímání příslušných oprávnění v případě opakovaného porušení jejich povinností

5. Evidence diplomatických vozidel

- **stanovení zvláštních důvodů pro zamítnutí zápisu vozidla do evidence diplomatických vozidel ze strany Ministerstva zahraničních věcí**
- zakotvení povinnosti výměny tabulek s registračními značkami přidělenými k těmto vozidlům tak, aby registrační značky všech diplomatických vozidel odpovídaly nové podobě jejich grafického vyobrazení (od 1. ledna 2027)

6. Ohlašování dopravních nehod

- **navýšení výše škody rozhodující pro vznik povinnosti oznámit dopravní nehodu policii ze 100 000 Kč na 200 000 Kč**
- možnost pořizovat společný záznam o dopravní nehodě, která nemusí být oznámena policii, prostřednictvím webové aplikace spravované Českou kanceláří pojistitelů

7. Mýtné

- **možnost zpoplatnění užívání silnic II. a III. třídy** a na území hlavního města Prahy místních komunikací I. třídy mýtným – tuto změnu si prosadila Asociace krajů – **jednotlivé kraje se budou moci rozhodnout o zpoplatnění jimi spravovaných komunikací samy, ale budou nést náklady na zpoplatnění silnic**
- účinnost až od 1. ledna 2029 (Rada AKČR žádá o zařazení silnic II. a III. tříd do připravovaného výběrového řízení na nový mýtný systém pro období 2029–2039 za podmínky, že případné zařazování jednotlivých úseků silnic bude vždy projednáno a odsouhlaseno s jednotlivými kraji)

8. Rozšíření výjimek z omezení jízdy některých vozidel

- **doplnění výjimek ze zákazu jízdy vybraných vozidel na dálnicích a na silnicích I. třídy ve vymezených obdobích** (zejména v neděli v době od 13:00 do 22:00 hodin):

- **při jízdě související s přepravou zboží podléhajícího rychlé zkáze bude možné ve vozidle vézt vratné zálohované obaly**
- **při jízdách bez nákladu souvisejících s jízdami, pro které platí vybrané výjimky, bude možné vézt přepravní pomůcky**
- rozšíření okruhu výjimek i na případy odstraňování havárií energetických zařízení

9. Další změny

- upuštění od povolování umístování podélných vedení do pozemních komunikací silničními správními úřady – návaznost na nový stavební zákon
- zakotvení nového standardu kvality a bezpečnosti poskytovaných veřejných služeb v přepravě cestujících, a to jak v drážní, tak silniční dopravě, podle kterého budou muset být vozidla vybavena informačním zařízením umožňujícím akustické podávání informací slabozrakým a nevidomým osobám před nástupem do vozidla
- zakotvení zvláštního přestupku řidiče nákladního vozidla s hmotností nad 12 tun, který poruší zákaz vjezdu vyplývající z dopravní značky